

Dáslepki maǵlıwmatlar

2021- jıldınıń yanvar-noyabr aylarında Qaraqalpaqstan Respublikasında xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

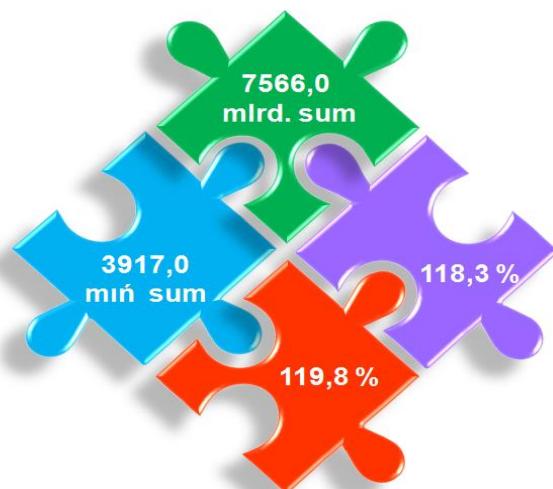
Xızmetler tarawınıń rawajlanıw dárejesi jámiyet párawanlığın sáwlelendiriwshi kórsetkishlerden biri esaplanadı. Resurslar sarpın únemlewshi nátiyjeli innovaciyalıq ekonomikanı quriw processinde xızmetler tarawı bólek orın tutadı, sebebi ol, tovar islep shıgariw menen salıstırılǵanda, materiallar sarpınıń kemligine, qárejetlerdiń tez qaplanıwına hám joqarı paydalılıqqa iye.

Usı tarawdıń xalıq aralıq korporacyalar, bankler, aviakompaniyalar, kompyuter orayları, telekommunikacyalar, qamsızlandırıw, yuridikalıq hám konsalting firmaları, mámlekет hám mámlekетlik emes shólkemler, sonıń menen birge, kommerciyalıq bolmaǵan shólkemlerdi óz ishine aladı.

2021- jıldınıń yanvar-noyabr aylarında xızmetler tarawınıń tiykarǵı kórsetkishleri

Kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi

Xalıqtıń jan
basına
kórsetilgen bazar
xızmetleri kólemi

Xalıqtıń jan basına
kórsetilgen bazar
xızmetleri
kóleminiń ósim páti

Kórsetilgen bazar xızmetleri kóleminiń ósim páti

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Xızmetler tarawı bul — kárhanalar, shólkemler, sonıń menen birge, fizikalıq shaxslar tárepinen kórsetiletuǵın hár qıylı xızmetler, islep shıǵarıwdı óz ishine alǵan ulıwmalastırılıǵan taypa bolıp tabıladi. Bul tarawdı kóbinese rawajlanǵan zamanagóy infrastruktura sebepli sanaattan keyingi ekonomikalıq struktura formasında kóriledi.

Islep shıǵarılgan xızmetlerdiń tiykarǵı kórsetkishleri

Dáslepki maǵlıwmatlarǵa kóre, 2021- jıldınıń yanvar-noyabr aylarında kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi 7566,0 mlrd. sumǵa jetti. Onıń nominal kólemi 1656,9 mlrd. sumǵa astı. Salıstırma ekvivalentte ótken jıldınıń sáykes dáwirine salıstırǵanda ósim páti 119,8 % ti quradı.

Ósim páti
• 119,8 %

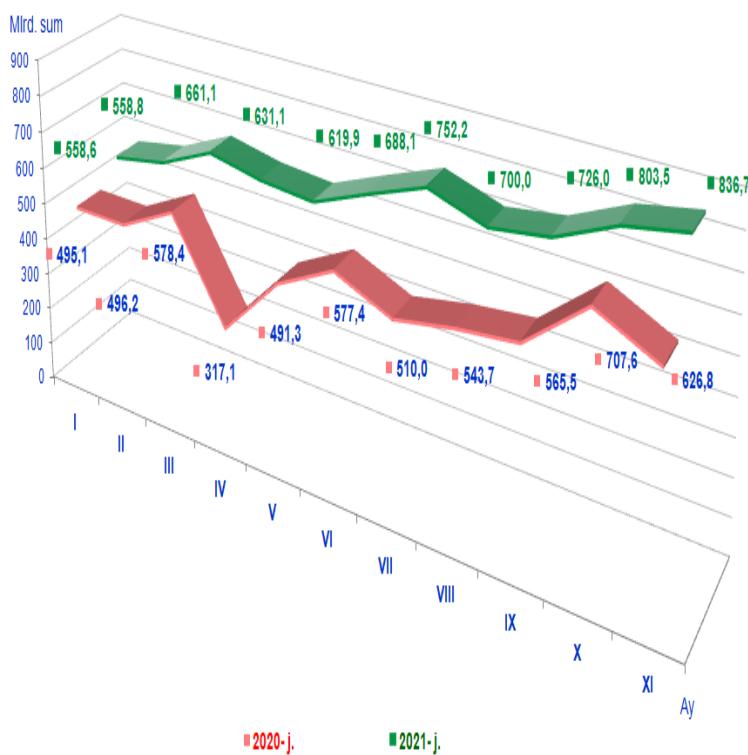
Kóleminiń ósiwi
• 1 656,9
mlrd. sum

Xızmetler kólemi
• 7 566,0
mlrd. sum

Xızmetler - qariydarlar (yuridikalıq hám fizikalıq shaxslar) jaǵdayın ózgerttiretuǵın yamasa tovarlar, xızmetler hám finanslıq aktivler menen ayırbaslawına kómeklesetuǵın islep shıǵarıw iskerliginiń nátiyjesi esaplanadı.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Kórsetilgen bazar xızmetler kólemininiń salıstırılıwı, mlrd. sum

2021- jıldızın yanvar ayına salıstırǵanda usı jıldızın noyabr ayında (diskret ay) kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi 278,1 mlrd. sumǵa asıp 836,7 mlrd. sumǵa jetti.

Salıstırıw ushın :

ótken jıldızın sáykes dáwirinde olardızın kólemi 131,7 mlrd. sumǵa ósken hám 626,8 mlrd. sumǵa teń bolǵan.

2021- jıl X - diskret (oktyabr) ayınıń kólemine salıstırǵanda, 2021- jıl XI - diskret (noyabr) ayınıń kólemi 33,2 mlrd. sumǵa ósken.

Salıstırıw ushın :

2020- jıldızın X hám XI - diskret ayları ortasındaǵı ayırmashılıǵı 80,8 mlrd. sumdı quraǵan.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Dáslepki maǵlıwmatlar

Xızmetler tarawı islep shıǵarıw ónimliligin hám natiyjeliligin asırıwǵa járdem beretuǵın hár qıylı iskerlik túrlerin óz ishine aladı.

**Ekonominikalıq xızmet túrleri boyınsha islep shıǵarılgan
xızmetlerdiń tiykarǵı kórsetkishleri
(2021- jıldını yanvar-noyabr aylarında)**

Xızmetler – jámi	Kólemi, mlrd. sum	Ótken jılǵa salıstırǵanda ósim pátı, % te
Sonnan:	7 566,0	119,8
baylanıs hám málimeleme xızmetleri	407,9	114,8
finanslıq xızmetleri	1537,4	130,2
transport xızmetleri	1940,2	119,7
sonnan: avtotransport xızmetleri	1072,0	123,7
jasaw hám awqatlanıw xızmetleri	182,3	103,4
sawda xızmetleri	1728,1	110,2
kóshpes mülk penen baylanıslı xızmetler	193,6	120,4
bilimlendiriliw tarawındaǵı xızmetler	483,2	139,3
densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler	92,5	124,2
ijara xızmetleri	158,6	115,4
kompyuterlerdi ońlaw boyınsha xızmetler	228,7	118,6
jeke xızmetler	285,5	114,8
arxitektura tarawındaǵı xızmetler	86,1	105,9
basqa xızmetler	241,9	131,2

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

**Ekonomikalıq xızmet túrleri boyinsha kórsetilgen bazar
xızmetleriniń quramı, % te
(2021- jıldınıń yanvar-noyabr aylarında)**

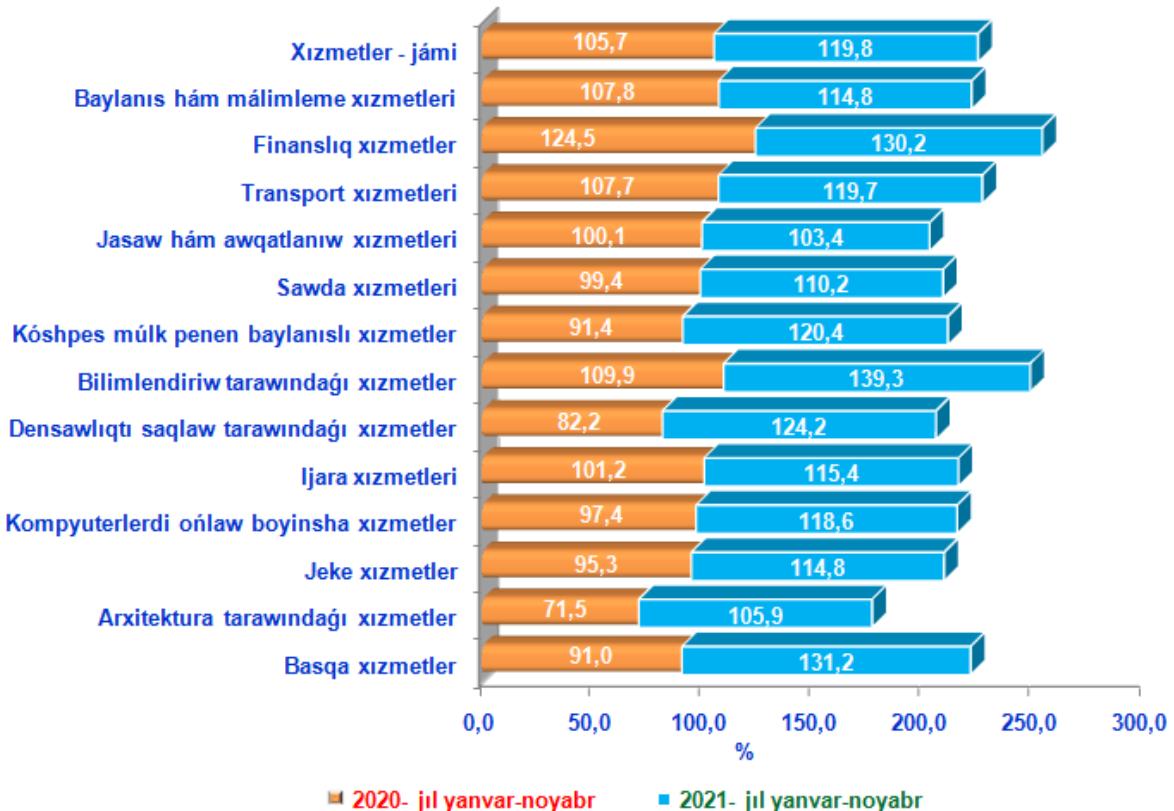

Ekonomikalıq xızmet túrleri boyinsha kórsetilgen bazar xızmetleri quramında eń úlken úlesti transport xızmetleri iyeleydi. Sonday etip, 2021- jıldınıń yanvar-noyabr aylarında olardıń úlesi 25,7 % ti quradı. Usınıń menen birge, joqarı kórsetkishler sawda xızmetleri (22,8 %), finanslıq xızmetler (20,3 %), bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler boyinsha (6,4 %) úlesine tuwrı keldi.

Arxitektura tarawındaǵı xızmetler kórsetiw kólemleriniń onsha úlken bolmaǵan ósiwi gúzetildi, olardıń úlesi tek 1,1 % ti quradı. Sonıń menen birge, joqarı bolmaǵan úles densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler - 1,2 %, Ijara xızmetleri - 2,1 % ke tuwrı keldi.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Ekonominikalıq xızmet túrleri boyinsha bazar xızmetleriniń ósim pátleriniń salıstırılıwi, % te

Joqarı ósim pátleri bilimlendiriliw tarawındaǵı xızmetler (39,3 %), basqa xızmetler (31,2 %), finanslıq xızmetler (30,2 %), densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler (24,2 %), kóshpes múlk penen baylanıslı xızmetler (20,4 %), transport xızmetleri (19,7 %), ti quradi.

Jasaw hám awqatlanıw xızmetleri kóleminiń ósim pátı (3,4 % ke), arxitektura tarawındaǵı xızmetler – 5,9 % ke, sawda xızmetleri - 10,2 % ke onsha úlken bolmaǵan ósiwi gúzetiłdi.

Hár bir mámlekettiń ekonomikalıq turmısında zárúrli orın tutatuǵın sawda tarawı islep shıǵarıw hám tutınıw ortasındaǵı baylanısti támiyinleydi, sonıń menen birge, tovarlardı islep shıǵarıw kólemi hám quramına, olardıń túrlerin jaqsılanıwına hám sapasınıń asıwına sezilerli tásir kórsetedi.

2021- jıldıń yanvar-noyabr aylarında, kórsetilgen bazar xızmetleri ulıwma kóleminde sawda xızmetleriniń úlesi 22,8 % ti payda etip, bul 1728,1 mlrd. sumǵa teń boldı.

Sawda - bul tovarlardıń aylanıwın, olardıń islep shıǵarıw tarawınan tutınıw tarawına ótiwin támiyinleytuǵın ekonomika tarawı bolıp tabıladı. Belgili bir mámlekет ishinde sawda tovarların zárúr qarıydarǵa jetkiziw wazıypasın atqaradı. Ol kótere hám usaqlap satıw sawdaǵa bólinedi.

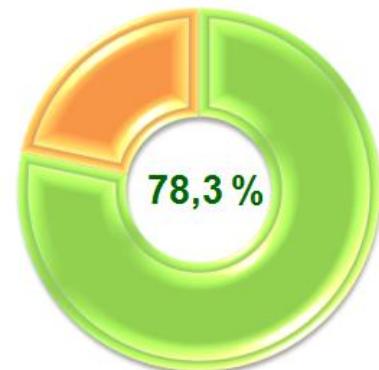
**Sawda xızmetleri quramı, % te
(2021- jıldıń yanvar-noyabr aylarında)**

Avtomobiller hám motocikller ońlaw boyńsha xızmetlerdi qosqan halda avtomobiller hám motocikller kótere hám usaqlap satıw sawdası

Kótere sawda boyńsha xızmetleri (avtomobiller hám motocikller sawdasınan tısqarı)

Avtomobiller hám motocikller sawdasınan tısqarı usaqlap satıw sawdası boyńsha xızmetleri

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Ámeldegi dáwirde usaqlap satıw sawda xızmetleri úlesi 78,3 % ke tuwrı keledi.

Kótere sawda xızmetleriniń úlesi (avtomobiller hám motocikller sawdasınan tısqarı) 14,4 % ke jetti. Avtomobiller hám motocikllerdiń kótere hám usaqlap satıw sawdası boyınsha xızmetler, atap aytqanda, avtomobiller hám motocikllerdi ońlaw boyınsha xızmetlerdi qosqan halda, sawda xızmetleriniń ulıwma kólemindegi úlesi 7,3 % ti quradı.

Finanslıq xızmetler (2021- jıldını yanvar-noyabr aylarında)

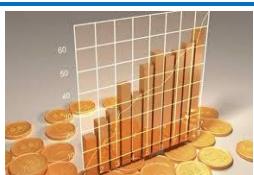
Finanslıq xızmetler kólemi 1537,4 mlrd. sumdı - quradı. **Salıstırıw ushın :** 2020- jıldını yanvar-noyabr aylarında finanslıq xızmetler kólemi 1158,9 mlrd. sumǵa teń boldı.

Olardıń ulıwma xızmetler kólemindegi úlesi 20,3 % ti quradı.

Salıstırıw ushın : 2020- jıldını yanvar-noyabr aylarında olardıń úlesi 19,6 % ti quradı.

Ótken jıldını sáykes dáwirine salıstırǵanda kólemi 378,5 mlrd. sumǵa kóbeyiwi gúzetildi.

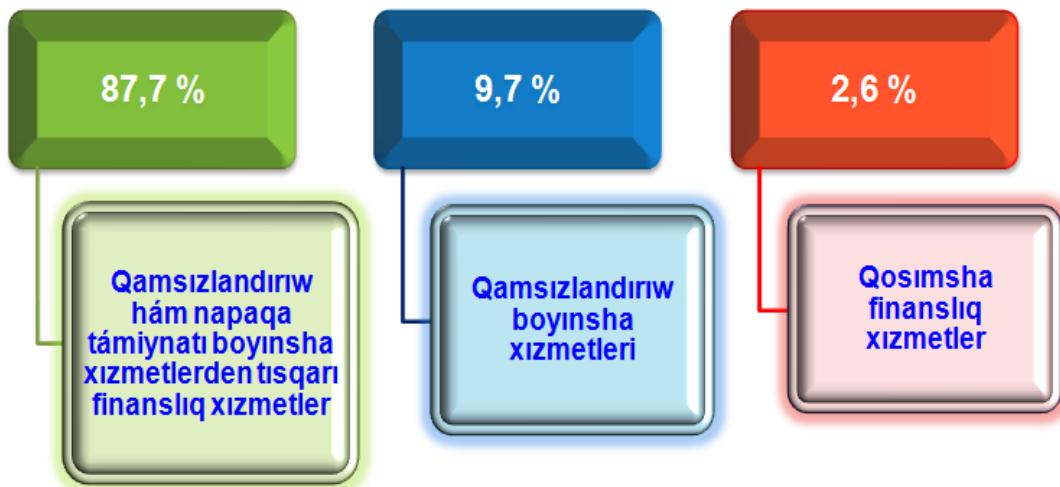
Finanslıq xızmetlerdiń ósiwi 30,2 % ti quradı.

Salıstırıw ushın : 2020- jıldını yanvar-noyabr aylarında olardıń ósim páti 124,5 % ke jetken.

Finanslıq xızmetler kólemi - finanslıq dáldálshılıq esabınan alınǵan procentli dáramatlar kólemi (xızmetler ushın belgilengen tólewler muǵdarında), sonıń menen birge, finans shólkemi tárepinen ssuda beriw yamasa depozitti saqlaw boyınsha xızmetleri ushın tólenetuǵın aqsha esabına kóre alındı.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

**Finanslıq xızmetler quramı, % te
(2021-jıldını yanvar-noyabr aylarında)**

Finanslıq xızmetler ulıwma kóleminde qamsızlandırıw hám pensiya támiynatı boyınsha xızmetlerden tısqarı finanslıq xızmetlerdiń úlesi 87,7 % ti qurayıd.

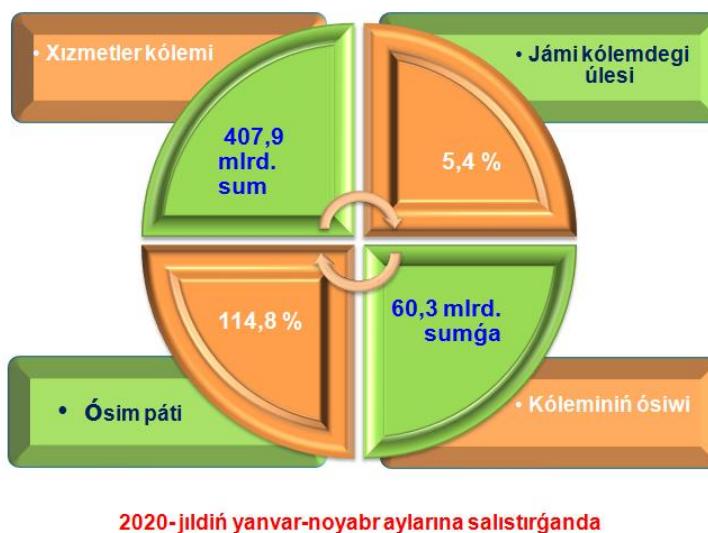
Ámeldegi dáwirde qamsızlandırıw xızmetleriniń úlesi 9,7 % aralığında gúzetildi.

Finanslıq hám qamsızlandırıw xızmetlerine salıstırǵanda járdemshi xızmetlerdiń ulıwma finanslıq xızmetler kólemindegi úlesi joqarı kórsetkishke iye emes hám ol 2,6 % ti qurayıd.

Rawajlanǵan mámlekетler tájiriybesi sonı kórsetedi, AKTniń rawajlanıwı mámlekettiń básekige shıdamlılıq dárejesine tikkeley tásir etedi, sizge úlken kólemdegi maǵlıwmatlardı toplaw hám ulıwmalastırıwǵa mümkinshilik beredi, strategiyalıq dárejede basqarıw ushın úlken mümkinshilikler payda boladı.

AKTdan aktiv paydalaniw keń qamtilǵan infratúzilmege tiykarlanǵan bolıp, ol eń zamanagóy úskenelestirilgen, joqarı kadrlar potencialına iye.

Baylanısh hám málimleme xızmetleri (2021- jıldını yanvar-noyabr aylarında)

2021- jıldını yanvar-noyabr aylarında baylanısh málimleme xızmetleriniń kólemi 407,9 mlrd. sum dárejesinde belgilendi.

Ótken jıldını sáykes dawirine salıstırǵanda bul türdegi xızmetlerdiń ósim páti 114,8 % ke jetti.

Kórsetilgen bazar xızmetleriniń ulıwma kólemdegi úlesi 5,4 % ti quradı.

Baylanısh hám málimleme xızmetleri quramı, % te (2021- jıldını yanvar-noyabr aylarında)

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

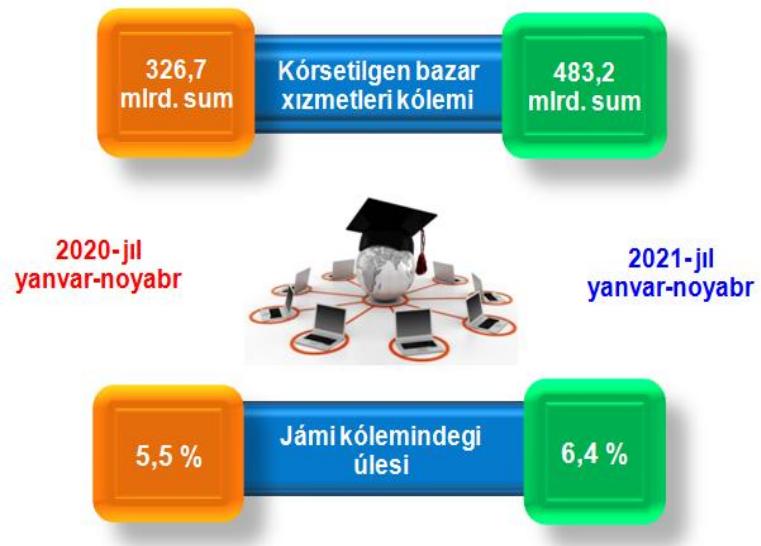
Baylanısh hám málimeleme xızmetleri kóleminde eń úlken úlesti telekommunikaciya xızmetleri (sımlı hám mobil baylanısh xızmetleri, Internet tarmağı, joldaslı baylanısh xızmetleri hám basqalar) iyelep, 94,3 % ti quradı.

Xızmetlerdiń ulıwma kólemindegi úlesinde kompyuter dástúrlew, másláhát beriw xızmetleri hám basqa járdemshi xızmetler - 1,2 %, basqa baylanısh xızmetleri - 0,6 %, baspa sóz xızmetleri - 2,8 %, sonıń menen birge, málimeleme tarawındaǵı xızmetler - 1,1 % ti quradı.

Soni aytıw kerek, puqaralardı joqarı sapalı hám qımbat emes baxalardaǵı tálım menen támiyinlew, jámiyet rawajlanıwın, onıń keleshegin anıq belgilep beretuǵın wazıypa bolıp tabıldadı.

Bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler (2021-jıldınıń yanvar-noyabr aylarında)

2021-jıldınıń yanvar-noyabr aylarında bilimlendiriw tarawındaǵı xızmetler kólemi 483,2 mlrd. sumǵa jetip, bazar xızmetleri ulıwma kólemindegi úlesi 6,4 % ti quradı. Ótken jıldınıń sáykes dáwirine salıstırǵanda ósim páti 139,3 % ti quradı.

Jasaw boyınsha xızmetler kólemi, qısqa müddetli turar jay menen támiyinlew boyınsha kórsetilgen xızmetler (míymanxanalar, oteller, moteller hám basqa turar jaylar) mánisin óz ishine aladı.

Jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetler (2021-jıldını yanvar-noyabr aylarında)

Ótken jıldını sáykes dáwirine salıstırǵanda jasaw hám awqatlanıw boyınsha xızmetlerdiń ósim páti 103,4 % ti quradı, olardıń kólemi bolsa 182,3 mlrd. sumǵa teń bolǵan.

Bul dáwirde olardıń bazar xızmetleri ulıwma kólemindegi úlesi 2,4 % ti quradı.

Azıq-awqat hám ishimlikler menen támiyinlew boyınsha xızmetler - azıq-túlik ónimleri hám ishimlikler jetkiziw boyınsha qoyılǵan ústemeden tısqarı, awqat tayarlawda isletilgen hám qayta islenbegen halda satılǵan ónimler mánisin óz ishine alıwshı aylanba mánisi bolıp tabıladı.

**Jasaw hám awqatlaniw boyınsha xızmetlerdiń quramı
(2021-jıldızıń yanvar-noyabr aylarında)**

Jasaw hám awqatlaniw boyınsha xızmetlerdiń ulıwma kóleminde azıq-awqat hám ishimlikler menen támiyinlew boyınsha xızmetlerdiń úlesi 91,9 % menen ústinlik etedi.

2021-jıldızıń yanvar-noyabr aylarında jasaw boyınsha xızmetler úlesi 8,1 % ti quradı.

Densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler kólemi buldensawlıqtı saqlaw mekemeleriniń medicinalıq hám sanitariya xızmetleri, sonıń menen birge, shólkemler hám medicina kárxanaları, poliklinikalar, klinikalar tárepinen kórsetilgen bazar xızmetleriniń mánisi bolıp tabıladı.

**Densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı xızmetler
(2021-jıldızıń yanvar-noyabr aylarında)**

2021-jıldızıń yanvar-noyabr aylarında densawlıqtı saqlaw tarawındaǵı kólemi 92,5 mlrd. sumdı quradı. Xızmetlerdiń ulıwma kóleminde olardıń úlesi 1,2 % ti quradı. Ótken jıldızıń sáykes dáwirine salıstırğanda ósim páti 124,2 % ti quradı.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Dáslepki maǵlıwmatlar

Ekonomikalıq xızmet túrleri boyınsha kórsetilgen xızmetler, qarıydarlardıń dáramat dárejesi, diydi hám qálew-tileklerine qaray differenciyalanadı.

**Qala hám rayonlar kesiminde xızmetler islep shıgariw
(2021-jıldızıń yanvar-noyabr aylarında)**

Qaraqalpaqstan Respublikası	Kólemi, mldr. sum	Ótken jılǵa salıstırǵanda ósim páti, % te	Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kólemi, miń sum
Nókis q.	7 566,0	119,8	3 917,0
rayonlar:	3 274,5	117,8	10 056,7
Ámiwdárya	415,5	120,9	2 051,7
Beruniy	428,5	120,1	2 191,7
Bozataw	33,3	131,4	1 525,8
Qaraózek	124,2	123,2	2 329,5
Kegeyli	126,6	129,3	1 727,3
Qońırat	958,3	119,1	7 265,7
Qanlıkól	109,4	124,0	2 107,4
Moynaq	72,1	122,2	2 210,3
Nókis r.	120,7	119,9	2 353,5
Taqiyatas	156,1	106,2	2 084,8
Taxtakópir	91,4	125,3	2 257,8
Tórtkúl	648,5	122,8	2 964,1
Xojeli	333,7	126,6	2 676,1
Shımbay	216,6	124,0	1 908,6
Shomanay	99,2	127,8	1 749,5
Ellikqala	357,4	120,5	2 195,1

Xızmetler tarawınıń rawajlanıwı

Dáslepki maǵlıwmatlar

Usınıń menen birge, joqarı kórsetkishler Nókis qalası (3274,5 mlrd. sum), Qońırat rayonı (958,3 mlrd. sum) hám Tórtkúl rayonlarında (648,5 mlrd. sum) gúzetildi.

Soni aytıw kerek, zamanagóy Ózbekstannıń sociallıq-ekonomikalıq rawajlanıw keleshekleri, milliy hám jergilikli máplerdi esapqa alǵan halda, respublikanıń hár bir ekonomikalıq rayonı hám wálayatlarınıń barlıq resurslardan aqılǵa say paydalaniwına baylanıslı.

Xızmetler tarawınıń rawajlanıw dárejesi xalıqtıń aymaqlıq jáne social jıldamlıǵıń, jańa xojalıq aymaqların ózlestiriw, islep shıǵarıw natijeliligin hám materiallıq ónimler tutınıwın asırıwdı támiyinleydi.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleri kóleminiń hár ayda ósiwi gúzetilip atır.

Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetlerinin tiykarǵı ko'rsetkishleri

2021- jıldınıń yanvar-noyabr aylarında xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar xızmetleriniń kólemi 3917,0 mıń sumǵa jetti.

Ótken jıldınıń sáykes dáwirine salıstırǵanda ósim páti 118,3 % ti quradı.

**Xalıqtıń jan basına kórsetilgen bazar
xızmetleri kólemi, - 3917,0 mıń sum**

**Ósim páti, 2020- jıl yanvar-noyabr aylarına
salıstırǵanda, % te - 118,3 %**

**Kóleminiń ósiwi , 2020- jıl yanvar-noyabr aylarına
salıstırǵanda, - 818,9 mıń sumǵa**

Qaraqalpaqstan Respublikası statistika basqarması

Dáslepki maǵlıwmatlar

Respublikada xızmetler tarawınıń rawajlanıwı xalıqtıń ósip baratırǵan tólew qábleti hám jeńilliklerine, atap aytqanda, informacion-kommunikaciya texnologiyalarınan paydalangan halda, ásirese zamanagóy xızmet túrlerine bolǵan qarıydarlar talabın qandira alatuǵın kishi biznestiń rawajlanıwına baylanıslı.

Basqasha etip aytqanda, bir tárepden xızmetlerdi islep shıǵarıw kólemine úy xojalıqları dáramatları hám jeńillikler, xızmetlerge tarifler, basqa tárepden investiciyalar, salıq, pul-kredit hám mámlekет siyasati, ilimiý-texnikalıq siyasat, sonıń menen birge, kishi biznestiń rawajlanıwı sıyaqlı faktorlar tásir etedi.

Xızmetler tarawı statistikası bólimi
Tel.: 61-224-92-15